

Dr. Jos. C. O b l a k :

V okrilju Visoke Tatre

Rysy.

(Konec.)

Dočim si se v Mengušovski dolini izprehajal kakor v parku, moraš zdaj ven iz nje v stran strmo v breg ob slapovih preko nametnega granitnega skalovja, ki napravi silen vtis. Med njim je umetno nadelana čudovito lepa gorska pot. Ob pogledu na to strahotno grozmadenje granitnih blokov — vsak je zase gigant! — se ti zdi marsikaka naša nadelana pot v, rekel bi, skoro mehkem prodnem terenu naših Alp pravcata razvajenost.

Res pa je: Nikjer ni potreba nadelanih potov tako evidentna, kakor v Visoki Tatri... Kar pa jih je nadelanih, ti so prvovrstni; deloma so stopnice, deloma kar trotoarji, sestavljeni iz položenih granitnih plošč. Proda, kakor pri nas, je razmeroma malo; zato je prodni stožec (znatne višine 500 m) v Satanovih stenah onstran Mengušovke skoro znamenitost.

Iz kotla, v katerem se zrcali Žabje Pleso, se vzpne pot zopet v krasno ožjo sotesko med grozeče stene.

Strmo, a brez nevarnosti nas vodi pot na znano širje sedlo Vaha, raz katero se odpre kakor raz vsa Tatranska sedla prekrasen razgled. Zato se dosti turistov omeji na poset prelazov. Ta Vaha loči Veliko Vysoko od Rysov in doseže znatno višino 2313 m. Že ime pove, da se tukaj svet prevaga — in kako prevaga! Iz prepada v prepad!

Z Vahe pogledaš zopet od druge strani doli v že znano ti dolino Bielovodsko, preko kolosalnega gorskega kotla, v čigar dnu samuje zopet drugo Zamrzlo Pleso — prvo smo videli z Rohatke pod Malo Vysoko — zvezano z nižjo pod njim ležečim Češkim Plesom.

Ker je sedlo Vaha tako visoko, je naravno, da od tu ni več daleč na vrh Rysov, ki je 2503 m visok, torej približno kakor naš Prisojnik.

Še pol ure in gori si. — Nekateri govore o nekih težavah; a niti zadnja najtežja pasaža pod vrhom se mi ni zdela težka. Skoro me je spomnila na naš Risnjak. Ta vrh je najlepša razgledna točka cele Visoke Tatre, dasi jo v višini presegata Lomniški in Gerlahovka za

okroglih 150 m. V neposredni bližini se ti kaže Velika Vysoka in Gerlahovka v vsem svojem granitnem veličastvu. Vsi vrhovi in grebeni, ki smo jih zrlili pred dvema dnevnoma z vrha Male Vysoke, se pokažejo zopet v grandiozni bizarni panorami. Kako skromno in skoro neopazno se uvršča naša znanka Mala Vysoka v vrsto štitov, stolpov in grebenov! Je to del že stare, a vendar zopet čisto nove slike, prav kakor na raznih vrhuncih naših planin, ki se jih nikdar ne nagledaš. Seveda se odražajo in stopajo, izzivljajoč v ospredje, predvsem razni štiti, kakor: Ladovy, Lomniški, Svištovi, Starolešmanský, Ganek, Batizovský; med vsemi prednjači ogromna masa Gerlahovke, na zahodu Mengušovský štít, v ozadju in ob strani Poljska Tatra, a tik pred tabo skoro strahotni greben od Patrie preko Predne Bašte, Satana, Hinske Veze, Koprovskega sedla do Koprovskega Štita — en sam nepremagljiv, nad vse mogočen velezid; v ozadju pa blesteča, aristokratska podoba pesniškega Krivanja... Toda vse to je, kakor je sicer obseg kolosalen, takorekoč le bližnja okolica; kajti vse to je le Visoka Tatra. A naš pogled vzplava danes tudi v daljo; tja na zahod preko Liptovskih Hol, ki se ti zde tako domače, na vzhod v daljo preko Belanskih Alp, predvsem pa na jug na dolgo verigo Nizke Tatré, ki je kraljestvo zase.

Kralova Hola (1943 m) in Dumbir (2045) sta najvišji točki v nji. Med dolini Vaha in Hrona je zajezena ta kolosalna gorska gmota s svojo skrito, še ne raziskano in nerazkričano deviško lepoto; Velika Tatra je le kakor nekak širok, pravokoten njen podaljšek.

Toda tudi pogled z Rysov ti končno vendarle vedno uhaja v bližino — neposredno pod tabo: pod severno steno Rysov — saj po tem je postal vrh Rysov slaven in nosi tudi ponosni naziv »Tatranski Rigi« (Meeraugspitz). V tisočmetrski globini pod teboj se zrealita slavno Morsko Oko in Črni Staw, dvojce tatranskih pravljic. Še dvanajst drugih vidiš z Rysov okoli sebe na severu in jugu, zahodu in vzhodu.

Tak je »vrchol Rysov« v svoji krasoti. Študirati mi je samo še njegovo ime. Rysy je plural in pomeni: črte, razpoke... Čehi sklanjajo Rysy, Rys, Rysam; Slovaki tako kakor mi: Rysy, Rysov, Rýsom — saj sem rekel, da so Slovaki češki Slovenci... Menda?

*

Zdaj pa odhod!

Kaj bi bilo naravnejše, nego da se pogrezneš z Rysov doli raz steno 1000 m globoko k tema dvema jezeroma, kjer te vabi krasen hotel, uživati mir in udobnost! Sijajna pot vodi tja dol, sicer dosti težavnejša kakor s slovaške strani na Rysy, toda pri količikajšnji opreznosti je brez nevarnosti, čeprav se ti zdi na prvi pogled, da je na poljsko stran preko severne stene Rysov sploh nemogoč pohod. Cela

krajevna situacija spominja najbolj na severno stran Grintavca proti češki koči.

Toda, kdo ima toliko časa, da bi se iz Poljske vozil zopet okoli Tatre nazaj ali se vračal preko kakega drugega visokega prelaza na slovaško stran? Ni mi preostalo drugega, kakor ubrati jo na isto stran po isti poti nazaj. Napravil sem enkrat — izjemo, a topot mi ni bilo žal. V koliko detajlov sem se na povratku poglobil, ki sem jih gori grede čisto prezrl! Tako mi je bila tudi ista pot navzdol vendarle — nova.

*

In skoro nikdo ne bi verjel, da sem še isti večer bil zopet ob »biseru Tatre« ob Štrbskem jezeru, še manj pa, da sem se drugi dan ob 6. uri zjutraj še šetal ob Štrbskem jezeru, nastopni dan dopoldne pa že bil zopet v Kranjski Gori in zvečer na Vršiču. Visoka Tatra vendar ni tako daleč od nas!

Dala mi je piti iz svojega začaranega keliha, ki ti vlije v dušo neutešeno hrepenenje po njej in njenih skrivnostih...

Toda, ko sem stopal drugi večer po prodnem potu na naš Vršič, se mi je celo v večernem mraku kar bliščalo pred očmi: tako bele in svetle so se mi zdele naše gore. Zdelo se mi je, kakor da sem stopil iz temnih samostanskih hodnikov v svetlo pobeljeno cerkev, vso polno luči in solnca; njena jasnina in belina mi je napolnila celo mojo dušo...

V objemu svetlih slovenskih planin se mi je ukrala misel k črnim očem Tatre. Z vrha Vršiča, v razkošju čisto našega slovenskega planinskega večera, mi je splaval duh v daljavo k njej — temnooki. V pokojno noč sem ji poslal v daljo svoje tihe pozdrave. — Tatra je postala skrivnostna ljubica mojega srca, danes čisto slovanska, in to mi blaži očitek nezvestobe.

Jos. Wester:

Pismo s Trebevića

V Aleksandrovem domu, dne 28. aprila 1931.

Dragi prijatelj urednik!

Pravkar sem se vrnil z vrha ali prav za prav s treh, štirih vršičev Trebevića. Sedaj obedujem — čaj s kruhom in sirovim maslom — ter se pogovarjam z oskrbnico tega po vojni do tal prenovljenega planinskega doma (1609 m) po domače, t. j. — slovenski. Dà, tudi na visoki planinski postojanki, s katere zrem pod seboj na »šeher« Sarajevo, sem našel rojakinjo, doma iz Bohinja, kakor srečavaš lahko povsod po naši širni kraljevini v železniškem vozu, v hotelu, na ulici slovenskega človeka. Menda je Bohinjkam kar namenjeno, da oskrbujejo planinske kočje. No, zakonski mož moje gazdarice je tudi

naš rojak in upravlja državne gozde tu na Trebeviću. Tako se počutim v tem čednem domu kakor v domači koči na Golici ali na Vršiču, samo da je ta »dom« dokaj zajetnejši in prostornejši ter se dviga v eno nadstropje, ki je namenjeno tudi za dolgotrajnejše bivanje planinskim letoviščarjem. »Aleksandrov dom« je last Planinarskega društva za Bosno in Hercegovino, t. j. enega izmed petero planinskih organizacij, v katerih se družijo sarajevski, odnosno bosenski planinarji, vsak po svoji planinsko-strujarski pripadnosti. Ostra antagonija, če le plemenito med seboj tekmujejo!

Kaj me je zaneslo na to sijajno goro? Nič drugega nego, da si razgledam vsaj enkrat v življenju Bosno s tega slovečega vidika. Že večkrat sem se mudil v Sarajevu, prvikrat menda leta 1910., ko se mi je to zanimivo mesto, v katerem se na svojevrsten način mešata evropski in orientalski značaj, izredno prikupilo: osnova je muslimanska, votek pa zapadnjaški, in ta vedno bolj prevladuje. Škoda! Takrat sem bil o vtiskih svojega potovanja napisal v »Ljubljanskem Zvonu« kar »Tri pisma o Bosni«. Pozneje sem v vojni dobi nekaterikrat posetil Sarajevo, tudi že po vojni kot turist z namenom, da bi se povzpел na Trebević; toda neugodno vreme mi je takrat preprečilo ta mikavni planinski izlet. No, topot na povratku iz Beograda mi je pa sreča mila, da zamašim to vrzel v svoji planinski turistiki.

Sinoči sem po 13urni vožnji z ozkotirno železnico po deloma novi progi preko Lajkovca, Čačka, Višegrada (ok. 450 km) došel v Sarajevo. To ti je bila zanimiva, res kar poučna vožnja! Koliko prirodnih krasot in zanimivosti je v naši državi tudi v predelih, ki še niso znani širšemu svetu! Omenim naj le v pokrajinskem kakor v tehničnem pogledu pomembno progo od Užica preko Šargana do Višegrada in vseskozi dalje preko Stambulčičev in Pal do Sarajeva.

Po viharini deževni noči je napočilo vedro jutro, tako da ni bilo sile, ki bi me bila mogla zadržati v mestu. Solnčno jutro je posvetilo prvi dan Kurban-bajrama, največjega islamskega praznika. Uslužni g. ravnatelj »Putnikove« pisarne, kateremu sem zaupal svoj načrt, me je povedel k »vsečinitelju« Plan. društva za B. H., g. J., ki mi je dal koristnih nasvetov, kako naj si izberem najboljše izhodišče in kako naj si pot čim bolj okrajšam. Seveda, če bi si najel »avtotaksi« (bedasta beseda, kaj ne?), bi za okroglih 300 Din lahko opravil ves izlet gor in dol v poldrugi uri. Toda tak način turisticke mi ne prija, zlasti še ne spričo visoke voznine. Malo pred 10. uro sem torej vzel pot pod noge in krenil preko Miljacke takoj v kreber. Preko prenovljenega in vzorno urejenega španjolskega pokopališča sem došel na Trebeviško cesto, ki so jo bili še Avstrijci zgradili. Muslimane, v brezdelju praznujoče svoj veliki svetek, posedajoče pred hišami, sem pozdravljal s »Sretan ti bajram!« Vidno zadovoljni so mi zgovorno odzdravljali.

Ves čas, ko stopaš po zložno napeti cesti, te na levi mika pogled na mesto, šireče se na obeh bregovih Miljacke. Tu se uveriš, da Sarajevo po pravici slovi po slikovitosti svojega položaja od glavne železniške postaje gor do starinske »žute bastije«. V pestri raznolikosti mestnih stavb prevladujejo vitki minareti, ki po številnosti daleko prekašajo stolpe krščanskih cerkvá in kupole židovskih templjev. Daleč naokrog na vrhovih večidel še golih brd pa samevajo sive utrdbe, ki so za avstrijske vlade dajale Sarajevu značaj tipične celinske trdnjave, skoraj nezavzetne strateške postojanke. Prvi strel, ki je počil na Vidovo l. 1914. tam doli na nekdanji Appelovi obali, je bil obenem prvi signal k velikemu evropskemu preobratu: Sarajevo je v svetovni kroniki rdeče zaznamenovano.

Motreč svojevrstni njegov položaj, lahko upravičeno rečem, da je Sarajevo po svoji pokrajinski legi in načinu stavbnega razvoja narobe — Beograd: naša prestolnica se razteza po zemeljskem hrbtu, ki se končuje s Kalemegdanom nad sotočjem Save in Dunava in se spušča na obeh plateh nizdolu do rečnega brega; hrbtenica Sarajevu pa je rečica Miljacka, od katere se vzpenja mesto na obeh straneh k rebri...

Nisem krenil proti logarjevi koči, ki so mi jo bili priporočili za prvi odpočitek — kdo bi po dobri uri hoje že odpočival? — temveč s ceste sem krenil navprek v desno in sem pod prvim sedlom zopet stopil na trdo cesto. Poslej mi je breg zapiral pogled na mešto, zato pa sem več pozornosti posvečal bližnji prirodi. Po goličavi, porasli s pritlikavo »šikaro«, se bohotijo naše pomladanske znanke: zeleni telog, žefran, trobentice, zvončki, navadni volčin. Med to plebejsko cvetano pa se obilno pojavlja cvetka, ki se pri nas odlikuje po svoji »splendid isolation«, bržčas *Primula elatior* ali *officinalis*, vsekakor vrsta žlahtnega avrikla. Nič več nisem krenil na cesto; po prečnicah in bližnjicah, a tudi brez steze, sem spel vedno više. Strelnski jarki, okopi in ostanki žičnih pregraj so mi neme priče nedavne preteklosti. Še nekaj snežnih zametov — davi je tu snežilo — sem moral obhoditi ali pregaziti, da sem naposled zapazil pred seboj prijazni Aleksandrov dom. Z zadovoljstvom sem ugotovil, da sem hodil točno dve in pol ure, dočim predpisuje planinski »vodnik« tri in pol ure hoje iz mesta do semkaj...

Pravkar sem se vrnil z vrha Trebevića (1629 m). Po viharini noči sijajen dan z veličanskim razgledom! Le poglej na zemljevid in me slédi! Na vzhodu Romanja planina, ki po svojem značilnem odrezanem profilu nalikuje glasoviti Mizni gori (Tafelberg) pri Capetownu v Južni Afriki — vsekakor malce pretirana primera! In dalje proti jugu; Jahorina, v ozadju Maglić (2390 m) in baje celo črnogorski Durmitor (2606 m), dalje Treskavica (2088 m), Visočica, Bjelašnica (2067 m), znana tudi po svojem meteorološkem observatoriju, ki pa

je sedaj, kakor mi je pravil moj izvestitelj, žal v nemar puščen. Na severu opaziš mogočne srednje-bosenske gorske rajde, med njimi Vlašić (1920 m) nad Travnikom. V ospredju pa strmí nad Ilidžo in izvirki Bosne Igman, v nekem pogledu dvojnik Trebevičev. Nepopisno mikavno sliko ti nudi ta razgled: v globeli in ravnini že sveža pomladnja zelen listovih šum, travnikov in ozimine na poljih, više še rjavo-siva pobočja goratega sveta, nad vsem tem pa srebrni venec mogočnih dvotisočakov, ki jih še pokriva snežena odeja. Kako kričeč nasprotek k tej blaženi ubranosti je greben Trebevića sam, ves razravan po strelskih jarkih, v skalo vsekanih topovskih postojankah in razritih zakopih, tako da je prvotno lice gorskega grebena povsem nakaženo!

Prijetno tišino mi je premotilo četveronožno bitje, ki se mi je bilo prihulilo k nogam. Po svoji kosmatosti in smešni okrnosti bi bil lahko medvedek, a je bil le hišni čuvaj »Crni«, ki se je bil menda iz dolgega časa pridobrikal za menoj na vrh. Še sedaj se motovili krog mene, ko Ti, prijatelj, za mizo nastavljam to pismo.

Čas beži in treba mi je, da se poslovim. Saj se hočem še za dne vrniti v Sarajevo, da bom deležen praznične nalade bajramskega večera. Blagrujem vas, ponosni Sarajlije, da imate za svoje planinsko udejstvovanje in prirodno uživanje tako hvaležno goro, kakor je vaš Trebević!

Tebi pa: Salem alejkum, efendim!

P. S.

V Sarajevu, istega dne zvečer.

To ti je šlo brzo nizdolu! S Trebevića sem jo mahnil kar v smeri proti mestu po zasneženem pobočju, poraslem mestoma z bujno trnjevo »šikaro«, skoz goščo in hosto, čez grm in trn — bi dejal po naše. Lahko rečem, da ne bom več hodil po tej brezpotni divjini. Tešil me je prijetni glas kukavice, ki sem ga prvič letos tukaj čul. Dospevši zopet na cesto, sem jo zavil po strmi stezi navzdol proti Bistriku. Pred slogovito mestno hišo sarajevsko sem točno ob 5. uri popoldne končal svoj trebeviški izlet. Ves sestop je trajal eno in tri četrt ure. Krvave praske po čelu in nosu naj pričajo, da sem hodil po »trnjevi« poti. Nič ne dé: Trebević mi pa le ostane v prijetnem spominu!

Kotiček

Naša Svetogorska koča.*

Gradimo!

Tudi v Zasavju smo se zganili. Kakor bajka se nam je zdela misel, da bi skozi ofenzivo grozečih gospodarskih bojov utrli pot svojemu namenu. Da bi se dvignile lopate, zapele sekire? Da bi utrujenemu človeku s poti dali košček zavetja, ga nasitili, napojili? Da bi?...

* K bližnji otvoritvi koče na Sv. Gori.

In vendar!

Nekoč rano v jutro je visoko gori v vzpetem svetu oživelo stavbišče. Volja je železo. Z njo si kuje človek uspehe, napredek! Iz suhih peščenih tal je pognalo ogrodje. Strmeli smo. Šlo je kakor v pravljici: Palčki (kdo pa!) so nam pomagali graditi planinski krov.

V radostnem zadoščenju smo pozdravljali vstajenja, rast svojega novega planinskega doma.

Sveta Gora...

Saj veste, to je tisti čarobni gorski svet v Zasavju, na katerega vabi popotnika toliko mehkih, zapeljivih stezic, kjer se je nerodnemu svetniku Sv. Juriju po neprevidnosti streslo s koša toliko bogatih darov, da so pobožja začudena ostrmela: Odkod ta čudovita posetev čez noč? To je svet bajnih gorskih juter, ki prva lovijo vase vstajajoče solnce, oj to zlato solnčece, ki tako nežno boža, dvori in poljublja čez rožnati svet. To je svet tihih pokojnih noči in miru, skrivnostnega miru — vrhov. Sv. Gora je to, res sveta, in njen prelestni gaj prirode.

Sv. Gora je prislonjena kot družica vznožju kopastega Roviškovca. Pobožje z grebenom je skalnato, mesto zaraslo z borovcem in grmičevjem. Svet je odprt, razgleden. Vrh krasi cerkev z župniščem in mežnarija, dočim kraljuje šola nižje v sedlu. Mimo nje se beli pot na Zagorje. Pet minut hoje te privede skozi borov park na griček, dvigajoč se na nasprotni strani Sv. Gore. Tu prestoluje naša nova planinska koča. Prostorna, lesena zgradba, obsegajoča kuhinjo, 2 jedilnici, 4 spalnice in 2 verandi. Zunanost je enostavna, ukusna, dekorativna. Tudi razvajanemu očesu ustreza. V mirni skromnosti bogata in razkošna. Pridite, in videli boste!

Njeno ozadje proti severozapadu zaseda Čemšeniška planina s košatim Javorjem in z ljubko Sv. Planino. V dalji kuka skozi žlebasto odprtino Pohorje s Kozjakom; celo Korica je sramežljivo prislonila glavico svojima sosedom. O, in še nebroj takih glav in glavic poganja v konturah okrog orjakov. Na zapadu se bahati Limbarska gora in za njo ogromni hrbet Menine Planine. Izza njunih grebenov pa se veličastno dvigajo Kamniške Planine v prelestni belini, v svojem vedno prazničnem oblačilu. Kakor sfinge v svojem kamenitem molku! Večno neme, večno lepe! Moravško dolino zapirajo Karavanke in Julijske Alpe s svojim močtem Triglavom. Tako nedosegljivo daljne so videti, kakor bi hotele vsak hip ubežati strmečim očem. Južno in jugovzhodno stran zaslanja Dolgo Brdo, Polšnik z Dolomiti in Ostrežem ter ponosni dolenjski očak — Kum. Mnogo, mnogo razkošja za oko in mnogo estetskih užitkov za vsakogar, ki vsaj malo razume skrivnostno in večno moderno arhitekturo prirode.

Niž ni čudnega, da hodimo ljudje radi v naravo vedrit svoja občutljiva razpoloženja, da med rožami, med šepetom gozdov, v kraljestvu gorskega miru iščemo neznanih doživetij, iluzij — pozabe. Toliko nas je in toliko hrepenenj, želja, teženj nosimo v svojih razdvojenih dušah! Iščemo utehu v molitvi, v kletvi, v molku, v besedah, v hrupu, samoti, v izumetničenju — v naravi. Kolikokrat najdemo šele v prirodi samega sebe! Kakšne skrivnostne sile snujejo na primer življenje gozdov, poljan, morja, gora? Kakšni čudoviti kontrasti prelivajo ta svet v večno harmonijo! Kakšne opojne melodije se porajajo in ugašajo v pesmi prirode? Kakor pravljichen privid se zazdi človeku včasih nenadno doživetje! Vedno hočemo v svetu precenjevati svojo namišljeno popolnost, a kako neznatni, se zdi, da smo v okrilju teh božanskih sil! Niti navadne rožice ne moremo doumeti, ničesar ne moremo priklicati iz tega nemega zagonetnega žitja. Spoznavamo, da smo majhni, tako majhni!... Tako se zamislimo na Sv. Gori!

Popotniki-planinci, ki romate čez hrib in dol in nabirate šopek spominov za svoj dozoreli čas, pridite in utrgajte si skromen cvet tudi pri nas. Mnogo jih imamo in radi vam jih damo. Pridite in vstopite v naš hram; ostanite urico z nami naši gostje, naši toplo pozdravljeni prijatelji! Kar je naše, je tudi vaše. Dali vam

bomo solnca, zdravja, okrepčali vas bomo in tudi mehko počivališče vam bomo pripravili. Pridite!

In četudi morda ne bi našli čisto vsega, kar smo vam obljubili, ali ne boste vseeno prišli?...

Mira K e p a.

Obzor in društvene vesti

Tovarišu Tonetu* v spomin!

Odšel si, Tone, tako nanaglo, poslovil se nisi!... Mogoče si se pa le v duhu poslavljal: ker si isti dan, isto uro, ko Te je doletela usoda na prašni cesti, si mi bil vedno pred očmi in večkrat sem Te omenjala tovarišem, ko smo se vzpe-založena le s šti-rimi borimi »kruh-ki« in z zavojem piškotov, jo mah-neva v steno. Kaj pač rabita provi-janta — planinska orla! No, pod ve-čer so se nama peroti povesele, skromne zaloge je zmanjkalo. Kako modro-skesano sva se pogledala, da sva bila tako mla-dostno nepremiš-ljena. Oj ti srečna neskrbnost!

Na najino par-tijo, za katero sva se letos domenila v Bohinju, Te ne bo; ker Te pač ni — tako se reče: da Te ni...

Živ spomin mi je najina — zad-nja plezalna tura. Krasen dan je bil, pred nama ponos-na stena, mridva pa samo navdu-šenje in korajža. V samem navdu-šenju in brezskrb-nosti sva odložila skoro ves provi-jant pod steno in, vse drugače kakor naš vrisk v stenah. Ne poslavljam se od Tebe z običajnimi frazami, Tonin, pač pa žvenket jekla Ti naj kliče: »Zdravstvuj, zvesti, značajni tovariš!«

In sedaj, dra-gi tovariš, si od-šel; klin, ki je za-del tvojo krsto v slovo, je odjeknil,

Redni osrednji občni zbor SPD.

Vršil se je dne 26. aprila v Ljubljani v dvorani Mestnega doma.

Predsednik g. dr. Tomišek Fran je pozdravil zborovalce, med njimi Janka Müllerja kot zastopnika Dravinjske ter Antona Flegarja kot zastopnika Trboveljske podružnice. Za overovatelja zapisnika je imenoval gg. Kandušarja Cirila in Lazarja Stanka.

Tajniško poročilo je podal tajnik dr. Vovk Viktor ter ž njim opisal dru-štveno delovanje v preteklem letu, v bistvu kakor sledi:

* Znani plezalec Anton Guerra se je dne 14. maja t. l. z motornim kolesom smrtno ponesrečil na cesti proti Gradcu. Pokopali so ga dne 17. maja v Slatini Radencih; poleg domačinov in zastopnikov oblastev so ga spremili na zadnjem potu člani Skalaši; njegova plezalna tovarišica gdč. Paula Jesih mu je vrgla v grobnico plezalni klin. — Uredn.

Po volitvah, ki so se vršile v lanskem rednem in izrednem občnem zboru, je prišlo do tega, da imamo v odboru takorekoč zastopnike mlade in stare generacije — če se hočemo tako izraziti. Minulo leto je pokazalo, da je ta okolnost bila društvu v prid in dobro, kakor to velja o regeneraciji slehernega organizma. Kljub znatnim oviram in na splošno neugodnim razmeram preteklega leta zaznamuje društvo vendar prav lepe uspehe.

O važnejših sklepih in ukrepih posameznih organov društva je med letom točno poročal Planinski Vestnik; bili so pa člani tudi po dnevnem časopisu obveščeni o tekočih nujnih društvenih stvareh.

Redno vsak teden po enkrat so se vršile odboroze seje, ki so bile posečane skoro vedno polnoštevilno, predmeti so se obravnavali z vsestransko preudarnostjo in v veliki večini slučajev je bil storjen sklep soglasno.

Poleg odborovih sej so se zbirali k svojim posebnim sejam gospodarji planinskih domov, razen teh sta se vršili seji Širšega Osrednjega Odbora dne 19. julija in 13. decembra 1930.

Odbor je rešil v sejah nešteto pritožb, ki so prihajale v najrazličnejših stvareh; veliko število oseb in korporacij iz tu- in inozemstva se je takisto obračalo na Osrednji Odbor za informacije o gorah in turah — vse to je odbor rešil v popolno zadovoljstvo prizadežih.

Naval v gore postaja čimdalje večji, promet turistov je vedno bolj intenziven in razmere radi njega čimdalje bolj komplicirane. Jasno je ob teh dejstvih, da ríso z razmerami po naših domovih vsi planinci enako zadovoljni; saj marsikje ni moči vsakemu ustreči, ko je število veliko, sredstev v koči pa razmeroma malo. Razmere po kočah, njih oprema, postrežba turistov, zadeve radi oskrbnikov in oskrbnic — vse te stvari so se reševale večinoma v posebnih sestankih gospodarjev planinskih domov. V spornih slučajih je odločala seveda seja odbora.

Veliko diskusij je bilo radi znanih odsekov, izvoljenih na lanskem Osrednjem občnem zboru, ravno toliko debat je dalo vprašanje preureditve in premitve Planinskega Vestnika; za rešitev poglavitno teh stvari se je vršil izredni občni zbor dne 22. junija 1930., katerega potek in sklepi so članom znani. Vsak bo priznal, da se ne dajo ti problemi rešiti ali odpraviti s sveta z enostavnimi formulami, marveč je treba za take preukrepe časa in temeljitega razmišljanja.

V mnogih sejah in sestankih so se pretresali, kasneje se stilizirali in sprejeli večinoma v sejah Širšega Osrednjega Odbora sledeči statuti: Hišni red za planinska zavetišča SPD, Red za gorske vodnike (ki je izšel kot naredba Banske uprave), Pravilnik SPD za gorske vodnike s pristojbinami vodnikov in nosačev, Organizacijski statuti reševalnih odsekov in reševalnih postaj SPD, namreč Centralnega reševalnega odseka, Krajevnega reševalnega odseka, reševalnih postaj in reševalnih ekspedicij. Podrobno kompilacijo vseh teh statutow, ki so zahtevali mnogo časa in truda, je oskrbel predsednik g. dr. Tominšek. Vsi ti statuti so bili od časa do časa sproti priobčeni v Planinskem Vestniku; društvo pa jih je še posebej izdalo kot ponatise; dobe se v pisarni Osrednjega Odbora.

Lahko se trdi, da je zanimanje za društvo v zadnjih dveh ali treh letih, prav posebno pa ravno v zadnjem letu znatno naraslo in članstvo se za društvene splošne probleme vse bolj briga sedaj, nego se je kdajkoli poprej.

Osrednje društvo je imelo lani 4606 članov, letos 4315, torej letos manj ko lani 291 članov.

Število podružnic je ostalo isto ko lani: 27 jih je in štejejo podružnice skupaj 6717 članov, lani so štele samo 6454, torej imajo podružnice letos več 263 članov.

Vseh članov SPD je 11.032.

Da ni število članstva bolj poraslo, marveč je pri Osrednjem društvu celo nekoliko padlo, temu je krivo izključno le dejstvo, da smo izgubili ugodnost

polovičnih voženj. Da je temu tako, izpričujejo nešteti dopisi, ki so v tem pogledu prihajali na pisarno; člani so se pritoževali, češ, če jim odbor ne more dobiti niti polovične vožnje — potem raje izstopijo iz društva.

Preteklo leto je bilo leto stavbnih del in adaptacij ter oprem na naših planinskih domovih. O podrobnostih bo poročal g. gospodar, tu bodi le na kratko omenjeno, da so se napravila večja dela v Aleksandrovem Domu (skupno ležišče v podstrešju), ledenica v Aljaževem Domu, omet in poslikanje sob v hotelu Zlatorog, naprava stene na Orožnovi koči, pleskanje in naprava skupnega ležišča v podstrešju v Triglavskem Domu; največja stavbna postavka pa je predelava Staničeve koče (nad 65.000 Din). — Kar se tiče inventarja, so se nabavile nove žimnice in odeje, pa tudi cele postelje, zlasti na Kamniškem sedlu, na Krvavcu, v Spodnji koči na Golici, v Erjavčevi, Staničevi, Orožnovi in Krekovi koči ter v Aleksandrovem Domu in Triglavskem Domu. Manjše adaptacije in popravila so se izvršila brez izjeme po vseh kočah; v tem pogledu je treba ugotoviti, da so bili gospodarji in tudi oskrbniki koč brez izjeme na mestu. Zlasti gospodarji koč so se od kraja veliko žrtvovali vsak za svojo koč. Tiste koče, kjer je to potrebno, so se opremile z reševalnimi predmeti.

Različnim šolam iz naše in iz drugih banovin, korporacijam in društvom iz tu- in inozemstva je dovolil odbor na njih prošnjo o priliki različnih izletov običajne ugodnosti v kočah in domovih. Sicer pa je bil splošno obisk koč letos manjši nego prejšnja leta in so radi tega finančni rezultati prav znatno slabši; temu so bile krive razne okolnosti, v prvi vrsti slabo vreme v mesecih glavne sezone, slabe železniške zveze, da ni bilo nobeno leto prej tako slabih, ukinjenje polovičnih voženj, pa tudi splošna gospodarska kriza.

Ti faktorji so naravnost odganjali turiste od oddaljenejših tur, so pa bili izleti usmerjeni toliko bolj na hribe in griče, ki so Ljubljani bolj blizu.

Za vnovično doseg ugodnosti polovičnih voženj in za izboljšanje voznih redov, osobito za Bohinj in Kranjsko Goro, so posamezni organi društva napravili mnogo korakov; v prvi vrsti je te akcije vodil z veliko vnemo in spretnostjo g. Hrovatin, ki je napravil — lahko se reče — nešteto potov večjih in manjših dimenzij, zlasti v Beograd, da je i tu i tam interveniral pri vseh merodajnih oblastih in funkcionarjih. Ta borba za doseg polovičnih voženj in za izboljšanje voznih redov pri nas je bila izredno težka in se je društvo v malokateri stvari tako intenzivno potegovalo za interese članstva, nego ravno v tej.

Je pa društveni odbor po svojih članih tudi sicer interveniral v mnogobrojnih slučajih za društvo in za njega člane pri raznih oblastvih in privatnih korporacijah. Odbor ni prezrl nobene prilike, kjer se je mogla za člane doseči kaka ugodnost; tako smo proti gotovim kompenzacijam materialne naravi dosegli od avtobusnega podjetja Kranj—Jezersko popust pri vožnjah za naše člane.

Ko se je ustanovil pri Banski upravi Tujsko-prometni svet, je bilo vabljeno tudi naše društvo, da pošlje v ta svet zastopnika; prevzel je to funkcijo predsednik dr. Tominšek. Tudi sicer je odbor, posebno po predsedniku dr. Tominšku, fungiral kot svetovalec pri državnih oblastvih, tako n. pr. za sestavo Banske naredbe o gorskih vodnikih, Naredbe o turistovskem prometu v obmejni zoni itd.

Spričo naraščajočega tujskega prometa v naši banovini je jasno, da se je moralo vsestransko smatrati SPD kot eminentno važen faktor; v resnici so se interese obračali takorekoč iz vseh delov Evrope na društvo za najrazličnejše informacije o naših razmerah tujsko-prometnega značaja, odbor pa je v vsakem teh slučajev storil svojo dolžnost, zavedajoč se pomena tujskega prometa za naš del naroda. Pošiljali smo slike in diapozitive, brošure ter albume na razne razstave in na uredništva listov in revij, tudi inozemskih, s čimer se je vršila važna propaganda za naše kraje in planine.

Osrednji Odbor je prav intenzivno in z vsem interesom posegal tudi v delovanje podružnic; na občne zборе podružnic je — ako le ni bilo pretehtnih zadržkov — pristopil zastopnik Osrednjega Odbora, večinoma g. predsednik dr. Tomišek, isto se je dogajalo o priliki raznih slavnosti in prireditev podružnic, s čimer se je vzdrževal potreben stik in čut enotnosti med podružnicami in Osrednjim Odborom.

V nekaj nujnih slučajih se je izplačala gotovim podružnicam iz blagajne Osrednjega Odbora večja ali manjša podpora v gotovini.

V smislu § 25. društvenih pravil je moral Osrednji Odbor sklicati občni zbor Radovljiške podružnice; tudi tam so se uredile razmere.

Pisarna društva se je v toliko povečala, da se je k dosedanjemu stalno namestil še en uradnik. V pisarni je bilo povprečno 30 do 40 strank na dan, došlo je na odbor tekom leta 1546 dopisov, blagajniških vplačil je bilo 349, izplačil pa 908. Posebni odsek odbora je napravil nov in izčrpen pravilnik za poslovanje psarne. Evidenca je zdaj točna in pravilna; le knjižnica še ni urejena.

Med letom so bile dodelane in otvorjene naravnost epohalne, umetno napolnjane poti na Urbanovo špico, Rjavino in Cmir, za katera velika in pomembna dela ima znatno zaslug član odbora g. Kveder. Kakor druga leta, je pa tudi letos prehodil neumorni g. Alojzij Knafelc vse naše stezice; kjer je manjkalo barve, jo je prinesel s seboj in nanovo markiral, stare kažipotne table pa namestil z novimi. Med drugimi sta bila nanovo markirana pota iz Boh. Bistrice na Malnarjevo kočo, od Žlana na Orožnovo kočo; po obeh teh potih so bile nameščene na potrebnih mestih tablice; nove table so se postavile okoli Staničeve koče, na Golici, v okolici Sv. Katarine ter po Golovcu itd.

Prireditvi in slavnosti je bilo mnogo, zlasti pri podružnicah; kakor že rečeno, se jih je, če je bilo le mogoče, udeležil zastopnik Osrednjega društva. Med vsemi prireditvami je treba s posebnim poudarkom omeniti slavnostno otvoritev Kocbekovega Doma na Korošici (Savinjske podružnice) 17. avgusta 1930. in slovesnost 30 letnice Češke koče dne 24. avgusta 1930. Obe prireditvi sta bili zelo pomembni, ker so prišli planinci od blizu in daleč skupaj in so se izmenjavale misli od tu do tam, kar je za razvoj društva potrebno.

Po tolikih letih so prišla v veljavo določila netunskih konvencij glede turističnega prometa na mejah med našo državo in Italijo. Odbor je pripravljaj oživotvorenje teh ugodnosti za naše turiste in skrbel za njih objavo. Društvo je tudi izdelalo posebne tiskane pole, kjer so zabeležene vse podrobnosti, tičeče se turistovskega obmejnega prometa in se te tiskovine dobe v društveni pisarni proti neznatni režijski odškodnini. Kakor kaže, bodo v letošnji sezoni mogli v mejah navedenih konvencij naši turisti iti na svojih turah čez mejo v gotove dele današnje Italije; seveda je spričo odnošajev priporočati članom, da so previdni in da se najstrožje drže objavljenih predpisov.

Kar se tiče odnosov našega društva do inozemskih planinskih društev, je omeniti, da so nam tekom leta ukinili pravico reciprocitete za ugodnosti v planinskih domovih Schweizer Alpenklub, Österreichischer Turistenklub in celotni Deutsch-österreichischer Alpenverein. Na enak način smo seveda tudi mi ukinili dozdaj obstoječe pravice njihovih članov v naših planinskih domovih.

Posamezni izmed naših najboljših turistov-plezalcev so se tudi letos izkazali; preplezane so bile nove smeri in stene, zlasti Jugova smer v Triglavski steni, stene Kranjske Rinke, Štruce in Skute ter drugih Savinjskih Alp. Zanimivi popisi teh pomembnih podjetij so bili obelodanjeni v Planinskem Vestniku.

Bolj kakor v katerikoli panogi turistovskega udejstvovanja, je pa zaznamovati naravnost nepričakovan napredek v zimski turistiki. Ko se je prav v zadnjih letih dvignil pri drugih narodih zimski šport, namreč smučarstvo, do poprej nikdar pričakovanega nivoja, se je intenzivno obravnavalo vprašanje, kako po-

živiti naše gore, zlasti Julijske Alpe, za zimo, kako jih napraviti v zimi dostopne z našimi kočami čim širšim plastem zimskih turistov. Baš radi tega je bila povečana Staničeva koča in je bilo urejeno novo skupno ležišče v Triglavskem Domu in pri obeh se je poskrbelo za peči. Sklenili smo torej Triglavske koče tudi pozimi oskrbovati in sklep se je izvršil tako, da vodi to oskrbo g. Bitenc, dolgoletni oskrbnik Staničeve koče. Ta mora v času od 1. marca do 15. maja držati Staničevo kočo stalno oskrbovano, Triglavski Dom, Vodnikovo kočo in Kočo pri Triglavskih jezerih pa mora držati vedno snažne in založene s kurivom ter poskrbeti, da bodo v sobotah in nedeljah pristopne smučarjem. Kadar je potreba, se morajo tudi ostale koče oskrbovati in se pri daljši oskrbi pritegnejo k temu oskrbovanju sezonski oskrbniki. Triglavski Dom mora biti ob Veliki Noči skozi en teden oskrbovan (po sezonskem oskrbniku).

K zimskemu športu še omenim, da so se na pobudo društvenega odbora vršili tudi v letošnji zimi smučarski tečaji, osobito pri Sv. Janezu v Bohinju pod vodstvom g. Kvedra, dalje nekaj tečajev pri Triglavskih jezerih in na Staničevi koči.

Tudi v preteklem letu je, žal, zaznamovati precejšnje število planinskih nezgod; ponesrečila sta se med mnogimi drugimi in se znatno telesno poškodovala Ervin Lüdecke iz Münchena na Triglavu nad ledenikom in Vojislav Avakumović iz Zemuna v severni Triglavski steni. Za ta dva in tudi za druge ponesrečence so se funkcionarji društva na vso moč potrudili in vsem se je skušala njih nesreča olajšati, pri čemer se je poiskalo prav vsako sredstvo. Z osobitim sožaljem se spominjamo treh smrtnih žrtev; smrtno so se ponesrečili: Heinz Müller iz Kölna nad Triglavskim ledenikom, Wolf Luckmann z Jesenic pod Dovškim Križem in Rudolf Pečar iz Ljubljane nad Kamniškim sedlom pri Brinškovem kaminu. — Ob umrlih se spomnimo z veliko žalostjo še častnega člana SPD Frana Kobeka, ki je umrl dne 7. avgusta 1930. v Gornjem Gradu, ustanovitelj in trden steber Savinjske podružnice SPD, strokovni monografist za Savinjske Alpe, vešček v planinskem rastlinstvu, vsestranski delavec na prosvetnem in gospodarskem polju — mož, ki ga SPD mora postaviti prav med prve svojih delavcev. Bodi ohranjen imenovanim in vsem med letom umrlim članom društva časten spomin!

Pri vseh imenovanih planinskih nezgodah in tudi še pri drugih razmeroma mnogo večjih in manjših turistovskih nesrečah so z veliko vnemo in hvalevredno delovali člani rešilnih ekspedicij, v gotovih slučajih pa tudi drugi člani SPD. Vsem tistim, ki so na ta način vršili najvzvišenejšo nalogo planinstva, izreka društvo najiskrenejšo zahvalo.

To poročilo bi bilo nepopolno, če bi ne omenil dveh važnih literarnih pojavov, nenavadno pomembnih del članov našega društva, namreč krasnih knjig: g. dr. Henrika Tume »Pomen in razvoj alpinizma« in gospe Copelandove prekrasne angleške knjige o naših Julijskih Alpah. Obe knjigi sta našli pri planincih in neplanincih največje razumevanje in najtoplejši odziv. Taka dela so nam v veselje in ponos. — Član našega odbora g. Alojzij Knafelc je pa napravil zemljevid Karavank, in sicer v stenski in žepni obliki; oboje je izdala Tržiška podružnica SPD. — O planinski literaturi je poročal naš Planinski Vestnik. Naš »Vestnik« je imel v preteklem letu 1437 naročnikov, društvo pa pošilja 22 izvodov Vestnika brezplačno večinoma raznim društvom, ki nam dajejo v zameno svoje lastne revije. Nekaj izvodov Vestnika se pa oddaja za polovično ceno. Na zaostalih naročninah zaznamuje račun Planinskega Vestnika ogromno vsoto 22.441 Din; obžalovati je, da imajo naročniki tako malo smisla za red. Sploh pa je število naročnikov samo ob sebi sramotno nizko, če pomislimo pomen Plan. Vestnika in neznatno naročnino 40 Din na leto.

Društveni knjižnici se je v preteklem letu posvečala posebna pažnja; nabavili smo nanovo približno 50 knjig, med temi krasna dela, ki utegnejo zanimati vsakogar, kdor se peča bolj s problemi moderne turistike. Dosegli smo pri drugih društvih, posebno pri inozemskih, da dobivamo poleg prejšnjih iz preteklega leta 6 revij več v zameno, s čimer se tudi izpopolnjuje knjižnica in se čitatelji teh revij orientirajo o dogodkih v planinstvu vseh delov sveta.

Tudi letos je Osrednje društvo poskrbelo za nekaj lepih predavanj; med letom so predavali Oton Luter iz avstrijskega Gradca (»V zločljivem čolnu skozi Avstrijo in Jugoslavijo«), dr. Hans Halm z Dunaja (O Turkestanu) in Edmund Zcheille z Dunaja (»Potovanje okoli sveta«).

Član Osrednjega Odbora g. dr. Tičar je pa imel za vse gospodarje koč obvezno šolo o reševanju, združeno z demonstracijami v posameznih panogah reševanja; isti g. dr. Tičar je imel na Jesenicah tečaj za vodnike, kateremu je bil pritegnjen tudi član odbora g. Kveder; poslednji je poučeval zlasti tehniko vodništva. Bodi tukaj omenjeno, da je odbor med letom večkrat razpravljal o vprašanju vodnikov; prav posebno se je polagala važnost na pritegnitev novih, mlajših moči v vrsto gorskih vodnikov; temu važnemu problemu bo tudi v bodoče treba posvečati veliko pažnjo.

Problemi našega društva in naših razmer so prešli preko meje društvenega območja tako, da so jih obravnavali zastopniki našega društva toliko pri Savezu Planinskih Društev Jugoslavije, kakor tudi pri Asocijaciji Slovanskih Turističnih Društev. Meseca novembra 1930 se je vršil v Beogradu redni kongres Saveza P. D. J.; naše društvo sta zastopala gg. Hrovatin in dr. Senjor. Obravnavale so se važne zadeve; izčrpno poročilo je izšlo v Planinskem Vestniku. Tukaj samo spomnim, da je kongres Saveza sklenil, naj se Savez preseli za tekoče leto v Ljubljano in da je izvoljen za predsednika Saveza predsednik našega društva g. dr. Fran Tominšek, za tajnika pa g. Makso Hrovatin. Pravila Saveza se bodo izpremenila in bo predlagano, da se sedež stalno določi v Ljubljani. — V oktobru 1930 se je v Pragi vršil kongres Asocijacije Slovanskih Turističnih Društev; udeležili so se kongresa iz našega društva gg. Hrovatin, dr. Oblak, dr. Senjor in insp. Wester. Tudi o poteku tega kongresa je prinesel Planinski Vestnik obširno poročilo.

Na koncu se tajnik spominja vsega našega časopisja, ki je stalo brez izjeme v službi našega delovanja in je priobčevalo med letom vedno radevolje najraznovrstnejše vesti in poročila Osrednjega Odbora. Za to veliko požrtvovalnost se izreče na tem mestu uredništvom dotičnih časopisov najiskrenejša zahvala.

Tudi v preteklem letu je dobilo Osrednje društvo denarnih podpor, in sicer skupaj 62.605 Din, pri čemur bodi povedano, da nam je naklonila banska uprava 60.000 Din in Ljubljanska kreditna banka 2000 Din. Vsem darovalcem izreka odbor najtoplejšo zahvalo.

Takšno je bilo po glavnih obrisih društveno življenje. Vsi visoki cilji so stali neminovno pokonci; kolikor so ostali le cilji, je manjkalo in še manjka sredstev, drugega nič. Niti za hip se niso izpustili iz vida problemi, kakor: Velika Planina, Planina na Kraju, Vršič itd. Toda zaenkrat ni moči priti iz upanja v realizacijo. Je pa slejkoprej vseh nas naloga, skrbeti za to, da spravimo planinsko življenje zopet za stopnjo navzgor. Nove postojanke napraviti, stare povečati in izpopolniti, nove dele naših Alp odpirati, sploh tla pripraviti za turistiko — letno in zimsko — ki bo odgovarjala zahtevam nastopajoče dobe, evo, to so poglobljena vprašanja Slovenskega Planinskega Društva. (Koniec prih.)

Kranjske podružnice SPD občni zbor se je vršil dne 9. aprila v Kranju, ob udeležbi lepega števila članov. Dolgoletni načelnik Mg. Ph. Fran Šavnik je pozdravil zastopnika sreskega načelstva, glavarja g. dr. Zobeča, župana Cirila

Pirca ter ostale zveste sodelavce in člane. Nadzornik-namestnik A. Pučnik se je opravičil. Spomnil se je načelnik umrlih članov in podpornikov in nato orisal v splošnem delo odbora v preteklem letu. Vsa pozornost se je posvetila zgraditvi nove koče na Storžiču, ki je potrebna, ker stalno narašča število posetnikov Storžiškega kraljestva. S pripravljalnimi deli se bo najbrže letos že pričelo. Prvi korak je storjen; podnačelnik g. Andrej Rojc je pri Karničerju na Babnem Vrhju zagotovil primerno sobo kot zatočišče planincev. Tu se nahaja knjiga in štampljka z napisom »Karničerjev dom«.

Podrobno poročilo o razvoju Kranjske podružnice je podal tajnik g. Lovro Korsič. Preteklo leto je bilo za turistiko zelo ugodno; to potrjujejo številke o posetu Valvazorjeve in Prešernove koče na Stolu, ki jih stalno oskrbuje naša podružnica. Stara Valvazorjeva koča, ki je bila že precej zanemarjena, se je tekom pretekle sezone popolnoma renovirala. Nabavil se je nov inventar: postelje, odeje, blazine, kuhinjska oprema itd. Za pospešitev zimskega športa so se nabavile tudi nove peči in dvojna okna, vsak teden pa se je obvestil Zimsko-sportni savez o vremenskem stanju. Sedaj oskrbuje kočo dolgoletna oskrbnica Češke koče ga. Minka Krč, s katero je odbor zadovoljen. Z ozirom na veliki poset v Prešernovi koči se je napravil nov zidan štedilnik. V reklamne svrhe smo na Bledu v 6 večjih hotelih postavili primerne slike. V Prešernovi koči je bilo vpisanih 2234 turistov, v Valvazorjevi pa 1646, torej 400 več ko lansko leto, kar gre pač na račun dobrega oskrbovanja in opreme koče. Kakor upamo, sedaj nekaj let ne bo treba nikakih investicij na Stolu. Dohodek obeh koč se bo porabil za zgraditev nove koče na Storžiču. V Stolovem in Storžiskem pogorju so se nekatere markacije obnovile, tako da so vsa pota dobro zaznamovana. Število članstva je znašalo koncem leta 328 rednih, 1 ustanovnega in 1 častnega člana. V tekočem letu jih je veliko izstopilo, ker ni več polovičnih voženj.

Blagajniško poročilo je podal g. Rici Mayr. Predočil nam je točno sliko vseh skupnih dohodkov in izdatkov. Celokupni denarni promet je znašal Din 209.058-34 in je bil za Din 26.378-10 večji od lanskega leta. Veliko se je v preteklem letu izdalo za investicije v Valvazorjevi koči: stale so preko Din 20.000.—. Društveno premoženje je znašalo koncem leta okroglo Din 12.000.—.

Poročilo gospodarja: G. Fran Gajšek poda poročilo o Prešernovi in Valvazorjevi koči. Promet v obeh kočah stalno napreduje, posebno v Prešernovi koči; v njej je ena tretjina obiskovalcev Avstrijcev, dočim Valvazorjevo kočo radi obiskujejo letoviščarji z Bleda. Denarni promet obeh koč je znašal Din 215.147-20. Čisti dobiček je pa majhen, radi velikih investicij v preteklem letu.

Preglednik računov, g. Dore Kosmač, poroča, da so knjige in ostali računi v redu ter predlaga absolutorij s pohvalo; zbor to sprejme.

Mesto odstopivšega dolgoletnega revizorja, g. Valenčiča, je bil izvoljen g. ravnatelj Ciril Vrhovec. Ostavko pa je podal dolgoletni gospodar g. Fran Gajšek. Načelnik se je obema požrtvovalnima članoma za dolgoletno nesebično delovanje iskreno zahvalil. Za delegate za glavno skupščino so bili izvoljeni sledeči gg.: Šavnik, Rojc, Korsič, Mayr, Pučnik, dr. Šiler, Gajšek, Plahuta in Vran.

Obravnavalo se je tudi vprašanje, kje naj bi se zidala koča na Storžiču. V pretres sta se vzeli dve mesti: Javornik in Bašeljско sedlo. Občni zbor se je odločil za Bašeljско sedlo, ker je tu idealno izhodišče na vse strani, zlasti so odprte poti proti Kamniškim Planinam. Zgradi pa se naj zaenkrat koča v manjšem obsegu tako, da jo bo mogoče povečati.

Pri slučajnostih je predlagal g. Rojc, da bi se postavila na kolodvoru orientacijska tabla; podrobna izdelava se je poverila odboru.

Občni zbor Savinjske podružnice SPD v Celju.

37. redni občni zbor Savinjske podružnice SPD v Celju se je vršil v soboto 25. aprila v Celju.

Načelnik podružnice g. Fran Tiller je pozdravil navzočega nadzornika in zastopnika Osrednjega Odbora, g. dr. Davorina Senjorja, in članstvo. Spominjal se je umrlega dolgoletnega predsednika podružnice g. Frana Kocbeka, bivšega tajnika g. učitelja Zdolška in ustanovnika g. Petra Majdiča. Podal je jedrnato poročilo o delovanju podružnice v minulem letu. Zahvalil se je vsem, ki so podružnici naklonili podpore, zlasti banski upravi, Zvezi za tujski promet v Mariboru, Celjski posojilnici, Celjski mestni hranilnici, Mestni občini Celjski in g. Petru Majdiču, veletrgovcu v Celju. Poročal je, da sta se lani otvorili dve novi koči, Kocbekov Dom na Korošici in Koča na Golteh. Podružnica ima sedaj v oskrbi 8 planinskih koč. Uresničila se je želja, da se postavi v Logarski dolini velika matična stavba poleg obeh že obstoječih koč. Poročal je nadalje o nakupu planine Okrešelj; upati je, da bo ta pogodba odobrena. Podružnica dela tiho brez hrupa in ne išče hvale in slave.

Poročilo stavbnega odseka je podal tudi g. načelnik Tiller, tajniško poročilo pa g. Krajnc.

Blagajnik g. Vrtovec je poročal o stanju blagajne in o premoženju podružnice. Denarni promet je vedno večji in znaša preko 800.000 Din.

Najemna pogodba z mestno občino za Celjsko kočo poteče letos. G. primarij dr. Rajšper je stavil predlog, da se naj koča še nadalje obdrži in naj se sklene nova najemna pogodba. Predlog je bil soglasno sprejet.

Računski preglednik g. Prekoršek je poročal, da je našel vse v najlepšem redu, in je predlagal absolutorij s pohvalo, kar je bilo soglasno sprejeto. Volitev delegatov za skupščino je bila prepuščena odboru.

Kot zastopnik Osrednjega Odbora je poročal g. dr. Senjor, da prihaja rad na občni zbor Savinjske podružnice, ker vidi v njej vedno resno delo. Priporočal je ustanovitev gospodarskega odseka, ki bi vodil oskrbo koč, da se razbremenijo načelnik. Predlagal je podružnici, da odpravi vstopnino na Celjski koči. Gospodar je pojasnil, da se iz vstopnine krije najemnina, davek in zavarovalnina, vendar bo vzela podružnica predlog v pretres.

Poročilo zimsko-sportnega odseka podružnice je podal g. Krajnc. Prečital je tudi poročilo Mozirskega odseka. V debati se je oglasil g. Branko Diehl, ki je naglasil, da je nujno potrebna preureditev nove Mozirske kočice na Golteh, in prosil odbor, da nabavi več odev za Korošico.

Iz tajnikovega poročila posnamemo: Podružnica je štela lani 680 rednih in 66 ustanovnih članov, napram letu 1929. 63 članov manj. Padec je povzročilo dejstvo, da je prometno ministrstvo lani ukinilo že dovoljeno trikratno polovično vožnjo. Za pobiranje članarine izven Celja je imela podružnica zaupnike v krajih Žalec (Pilih), Vransko (Oset ml.), Mozirje (Šuster), Ljubno (Druškovič), Luče (Kosmač), Solčava (A. Herle).

Delovanje podružnice je bilo nad vse živahno. Odbor je imel 22 rednih in še mnogo drugih sej. V seji dne 11. februarja 1930. je odbor sklenil, da nastavi za pisarniško delo moško moč in da si najame za to potrebni lokal. V svrhu štednje pa se je nastavitev pisarniške moči odložila. Požrtvovalni in neumorni načelnik g. svetnik Tiller je opravljal sam pošto ter vso korespondenco glede nove stavbe v Logarski dolini. Kmetska posojilnica je dala na razpolago sobo, kamor se je prenesla društvena omara. Tajniški posli so se opravljali v njenem poslovnem lokalu; podružnica ima na ulično stran izložbeno okno, kamor se izvešajo obvestila, slike in plakati. Ker postaja poslovanje podružnice vsak dan

obširnejše, bo treba nastaviti društvenega gospodarja, ki bo opravljal tudi pisarniške posle.

Podružnica ima v oskrbi naslednje koč: Celjsko koč, dve koči na Mozirski planini, Kocbekov Dom na Korošici, Piskernikovo in Tillerjevo koč v Logarski dolini ter Frischaufov Dom na Okrešlju. Gospodarji društvenih koč so: Celjska koč (Krajnc), Korošica (Kopinšek), Mozirska koč (dr. Požar), Logarska dolina in Okrešelj (prof. Stante).

(Konec prih.)

Zimsko-sportni odsek SPD Maribor-Ruše je imel dne 22. maja v Mariboru svoj (5) občni zbor. — Zbor je vodil načelnik odseka g. Božidar Gajšek. V dve uri trajajočih, čisto stvarnih poročilih se je rešil bogati, 16 točk obsegajoči dnevni red. Mi se moramo omejiti na izvleček le iz tajniškega poročila (gdč. Cingerli Ljubica).

»Pri II. občnem zboru leta 1928. je bilo samo 5 točk dnevnega reda, danes jih imamo 16. Odsek ima tri pododseke: tehničnega, fotoamaterskega in dijaškega. V oskrbi imamo tudi Zavetišče pod Jezerskim vrhom.

Dne 15. junija 1930. se je naš odsek udeležil Saveznega občnega zbora v Ljubljani. Tam se je osvojil naš predlog, naj se vršijo sodnijski izpiti, na sedežih vsakega podsaveza in ne, kakor je bilo doslej navadno, le v Ljubljani, na sedežu Saveza.

Dne 25. X. 1930. smo se udeležili občnega zbora Podsaveza, na katerem je bil naš odsek najbolj zastopan od vseh klubov. V podsavaznem upravnem odboru imamo 2 člana, v razsodišču 4, v izpitni komisiji imamo tudi 2 člana; skupaj je torej v podsavaznem odboru 8 članov.

Istega dne so se vršili v Mariboru prvi sodnijski izpiti. Za naš odsek so položili izpite gg. dr. Sekula, prof. Šile in Vales Roman, tako da imamo skupno z g. poročnikom Ogorelcem sedaj skupno 4 sodnike. Neko našo članico, ki se je tudi prijavila k izpitem, so zadnji trenutek zavrnili z motivacijo, da ni v pravih JZSS nikjer rečeno, da smejo tudi članice polagati sodnijske izpite. Ker pa pravila tudi nikjer ne zavzemajo nasprotnega stališča, je sklenil naš odsek predlagati letošnji savezni skupščini, naj razčisti vprašanje ženskih sodnic.

Na savezni skupščini se je tudi osvojil naš predlog glede nezgodnega zavarovanja, ki se je pred letošnjo sezono vpeljalo. Od 100 zavarovalnih slučajev, katere je moral Savez zbrati, da je mogel sploh skleniti zavarovalno pogodbo, je naših 75, torej dobre $\frac{3}{4}$! Žal, da zavarovanje gmotno ni tako učinkovito, kakor smo si mislili. Savez bi se moral bolj pobrigati in skleniti taka zavarovanja, kakor jih imajo alpinska društva n. pr. v Avstriji.

Rednih članov imamo letos 180 (lansko leto 140); lepo število, kljub temu, da se je ustanovil v Mariboru nov smuški klub, ki nam je odvzel precej članstva. Na prošnjo ptujskih dijakov smo prevzeli pokroviteljstvo nad ptujskim klubom, ki šteje 31 članov.

Letos so se tudi obnovile verifikacije; mi imamo verifikiranih članov 145, največ izmed vseh klubov v celi državi! V svrhu točne evidence članstva smo letos vpeljali kartoteko za smučarje.

Veliko dela nas je stala tudi organizacija vremenskih poročil. Na prošnjo Podsaveza smo tudi letos sami organizirali vremenska poročila iz Pohorja. Iz vseh koč — razen iz koč na Pesku — smo prejemali vsak teden točna poročila, iz Ruške koč smo dobivali celo telefonična. Ta poročila smo oddali v lokalne dnevnike Večernik in Mariborer Zeitung, v Jutro, Jugoslovana in Slovenca, v naše omarice, pri Putniku in v sportno trgovino g. Divjaka. V Ljubljano smo jih pošiljali direktno g. Gorcu, da jih je razobešal med ostala poročila z Gorenjske. Pošiljali smo jih tudi v Ptuj našemu ptujskemu dijaškemu odseku, v Zagreb Putniku in g. Kralju. Istočasno je tukajšnji Putnik pošiljal na prošnjo

MZP tudi brzojavno ta poročila Savezu v Ljubljano, da jih pravočasno prejme za objavo v časopisih, t. j. v sobotnih in nedeljskih številkah. Kljub temu se je zgodilo, da so ljubljanski listi priobčevali naša vremenska poročila šele v nedeljski številki, torej prepozno. Ljubljanska radijska postaja naših vremenskih poročil ni objavila niti enkrat. Zagrebški Putnik pa nam je šel veliko na roko ravno glede vremenskih poročil; takisto Radio Zagreb. Ker kažejo zlasti zagrebški smučarji veliko zanimanja za naše Pohorje, smo izvolili v Zagrebu poverjenika v osebi g. Kralja Alfreda, ki je bil prej v Mariboru in dobro pozna naše razmere na Pohorju. Uspeh njegovega prizadevanja ni izostal. Skoro pri vseh naših tečajih je bila večina Zagrebčanov.

Za Božične praznike so bile vse koče tako zasedene, kakor še nikoli. Pri Mariborski koči je prenočevalo na božični dan 107 oseb (postelj je 64), na Klopnem vrhu nad 80, prostora pa je samo za 50. Tudi pri Ruški koči, kjer je cela vas, je morala oskrbnica prepustiti še svoja ležišča in je pravila, da v 8 letih, odkar je ona na Pohorju, še ni bilo toliko smučarjev. Zagrebčani so bili vsi navdušeni nad Pohorjem ter so se izrazili, da bodo odslej stalni gostje naših planin.

Tekme. Kakor vsako leto, smo tudi letos priredili 3 tekme, in sicer dne 11. I. klubsko pri Klopnem vrhu, skupinsko za Streharjev pokal v okolici Maribora in šaljivo tekmo na Mariborski koči. Da je treba gojiti tudi med smučarji družabnost, dokazuje zadnja šaljiva tekma, katere se je udeležilo nad 70 tekmovalcev.

Tečaji. O Božičnih počitnicah smo priredili kar 4 tečaje, in sicer: pri Mariborski koči za začetnike, pri Klopnem vrhu za izvežbane, Aljažev klub je imel svoj tečaj na Smolniku, za otroke pa v okolici Maribora. Za Velikonočne praznike smo priredili 2 tečaja, enega lansko Veliko Noč na Kredarici, drugega pa letos na Korošici. Skupaj torej 6 tečajev.

Priredili smo sledeče izlete: dne 9. XI. prvi smuški izlet na Jezerski vrh o priliki otvoritve našega Zavetišča. Za 8. II. določeno krmarsko vožnjo po Pohorju smo morali vsled obilice snega odpovedati in smo zato priredili izlet v okolico Maribora. Za Veliko Noč je pohitelo nekaj članov na Peco, nekaj na Kredarico, drugi pa na Zavetišče, kjer je bila letos še precej ugodna smuka.

Predavanj smo imeli troje: dne 3. XI.: O Korošici — smuškem raju Savinjskih Alp. G. Koranek nam je s tem dal iniciativo, da smo letos priredili II. alpinski tečaj baš tam. Dne 11. XI. brezplačno propagandno predavanje Foto-tovarne Perutz. Tu nam je predavatelj — g. Koranek — pokazal, kako naj slikamo pozimi; naučil nas je najti prave, učinkovite motive; sadove tega predavanja lahko občudujemo na slikah naših fotoamaterjev. Kot zadnje smo priredili dr. Oblakovo predavanje »Od Labe do Spreeve«. Gospod doktor nas je povedel na Krkonoše — srce Evrope, peljal nas je preko Snežke in obmejne češke gore v Lužiške Srbe.

Letos se nam je ponujalo tudi mnogo filmskih predavanj. Žal, da smo bili primorani jih odpovedati, ker so predraga za naša sredstva.

Odsek ima tudi sam v programu prireditev skioptičnih predavanj o Pohorju; naša agilna foto-sekcija je celo zimo zbirala motive. Upamo, da bo prihodnjo zimo prišlo do realizacije tega načrta.

Kegljaški večeri v prid Ribniške koče se še vedno vršijo.

Aljažev klub nam vsikdar rad priskoči in bere sv. maše ob izletih in tekmah, tako da se jih morejo udeležiti tudi dijaki.

Naš foto-odsek, ki je proti koncu sezone prevzel v svoj delokrog tudi podružnično foto-sekcijo, razstavlja v omaricah po mestu reklamne slike našega Pohorja in drugih planin. Te slike pošiljamo tudi v Zagreb; tam so razstavljena pri Putniku, Jugoprometu in drugih sportnih trgovinah, kjer vzbujajo veliko zanimanja. Pri letošnjem »Zagrebškem zboru« smo priredili tudi razstavo naših slik s Po-

horja. Imeli smo mnogo izdatkov, a tudi uspeh je bil velik: naše slike so bile najlepše. Zagrebčani se niso mogli načuditi, da je Pohorje tako lepo in da ima tako krasne smuške terene in gorska letovišča.

Najvažnejše delo v letošnji sezoni je bila oskrba Zavetišča pod Jezerskim vrhom. Ribniška zadruga, ki je postavila doslej samo temelje bodoče koče, je sezidala delavsko barako; ker je pozimi ni potrebovala, nam jo je preko Mariborske podružnice SPD stavila na razpolago. Ker so pri Jezerskem vrhu najidealnejši smuški tereni in ker nam je materialno priskočila na pomoč tudi Mariborska podružnica, smo prevzeli oskrbo tega zavetišča. Nabavili smo popolnoma nove slamnjače, pri tukajšnjih trgovcih smo nabirali odeje in flanelaste rjuhe, nakupili smo kuhinjsko posodo itd. Dne 3. XI. je bila otvoritev tega zavetišča. Kako važna je ta postojanka, nam priča nje obilni obisk; saj je bila koča skoro vsako nedeljo popolnoma zasedena. Občina Ribnica, zlasti njen župan g. Vicman, nam rada pomagata. Kako nestrpno pričakujejo smučarji gradnje nove Ribniške koče, naj vam pove dejstvo, da si je neki smučar že sedaj rezerviral za božične počitnice svojo posteljo v bodoči Ribniški koči.

Osrednji Odbor SPD je zastopal ravnatelj dr. Jos. Tominšek, Mariborsko podružnico pa nje načelnik g. dr. Davorin Senjor.

Mežiška podružnica »Peca« SPD Mežica—Črna. — Ta podružnica je obhajala 4. in 5. julija 1931. na Peci 5letnico obstoja, združeno s Ctril in Metodovo proslavo.

Spored: 4. julija: peš na Peco s Črne, Žerjava in Mežice. Ob mraku zažiganje velikih kresov ob državni meji, umetni ogenj in spuščanje raket ter koncert rudniške godbe iz Mežice. — 5. julija: Ob 9. uri dopoldne pred Uletovo kočo sv. maša, ki jo je opravil član Aljaževega kluba iz Maribora g. dr. Jehart. Po sv. maši koncert rudniške godbe. — Za to priliko je prihitelo nad 300 ljubiteljev planin, posebno našega mejnika sive Pece, na korotansko mejo. Razvila se je tu pravcata planinska veselica, ob veseli, poskočni glasbi, dobri postrežbi in pristni domačnosti. Videl se je lep uspeh petletnega dela g. Uleta in njegove vrle družbe.

Turistovski klub »Skala«, XI. redni občni zbor. — Vršil se je dne 12. V. 1931.

Predsednik centralnega društva, g. prof. Janko Ravnik, je otvoril občni zbor ter pozdravil zastopnike: g. Hrovatina za Slov. Planinsko društvo, za JZSS g. Gorca in številno deputacijo klubove podružnice z Jesenic z načelnikom Miho Čopom. Nato je v svojem obširnem govoru opisal ugled, ki ga uživa Turistovski klub »Skala« v javnosti, kar je plod dolgotrajnega, vztrajnega in smotrenega dela na alpinističnem polju. Klub je vzgojil v teku let svojega obstoja odlične člane plezalce, katerih uspehi so danes zaznamovani v svetovni zgodovini alpinizma. S propagandnimi predavanji, ki so se vršila s klubovimi diapozitivi v inozemstvu, je »Skala« pri tujih narodih zbudila mnogo zanimanja za naše kraje. Predavanja, ki jih je klub prirejal v Ljubljani, so bila poučnega, propagandnega in vzgojnega pomena.

Tajnik tov. Milan Kham je med drugim poročal, da je bil na zadnji skupščini Saveza Planinskih Društev Jugoslavije v Sarajevu klub sprejet v Savez; s tem je pridobil za svoje članstvo olajšavo pri vožnjah ter pravico, da se poslužuje ugodnosti pred kratkim sklenjenega obmejnega prometa z Italijo. Nadalje je bil kljub z rešenjem finančnega ministrstva št. 4078 z dne 3. III. t. l. oproščen plačevanja taks za vloge na državne oblasti. Dne 3. maja 1931. je klub ustanovil v Lučah svojo drugo podružnico: Savinjska podružnica Turistovskega kluba »Skala« v Lučah.

Poročilo o nameravani gradnji koče na Storeč-vrhu nad Zgornjim Voglom je zbudilo med članstvom živahno debato. Ker klubov gradbeni fond v

sedanji višini ne zadošča za kritje stroškov gradbe in je ves razpoložljivi denar investiran v izgotavljanju alpinskega filma, se določi, da se bodo med članstvom pobirale prostovoljne prijave z deleži po 1000 Din. Vsak član, ki bo pristopil s tem deležem, bo imel za vedno pravico do brezplačne prenočnine. Pri dovoljnem odzivu članstva in s pomočjo dosedanjega gradb. fonda bi bilo možno še v letošnji sezoni započeti s predpripravami za gradnjo koče. Koča se bo zgradila v majhnem obsegu in bo od kraja služila le klubovim članom in po članih uvedenim turistom. Da se ne gradi večja koča, ki bi bila namenjena tudi javnemu obisku, zagovarja dejstvo, ker leži ta točka v precej nepoznanem in težkem terenu in je zelo oddaljena od železniške postaje. Drugi važni vzrok leži tudi v tem, da se investirani denar za gradnjo koče ne bi amortiziral; to dokazujejo obračuni vzporedno ležečih koč Slovenskega Planinskega društva, tako Malnerjeve in Orožnove koče na Črni Prsti ter koče na Ratitovcu. Ako pa se bo obisk turistov na omejenem terenu povečal, bi se koča lahko še povečala in odprla javnemu posetu.

Klub je izdal v preteklem letu epohalno delo svojega najodličnejšega člana, nestorja našega alpinizma, dr. Henrika Tume »Pomen in razvoj alpinizma«. Tajnik je v svojem poročilu med drugim omenil kritike, polemike in druge obširne časopisne notice o tej knjigi, ki jasno kažejo velik interes naše in strokovne javnosti drugih narodov za to našo veliko publikacijo. Žal, da temu interesu ne odgovarja gmotni odziv naše javnosti, dá, niti naših alpinistov in planincev, o katerih bi pač mogli pričakovati, da si omislijo že po obsegu največje slovensko planinsko knjigo.

Klubov fotoodsek je bil v glavnem zaposlen z dovršitvijo velikega alpinsko propagandnega filma, ki se baš sedaj bliža svoji izgotovitvi. Za to delo je žrtvovalo članstvo fotoodseka v pretekli poslovni dobi 87 večerov, kar odgovarja ca. 2000 delovnim uram. Celotna doba snimanja in izdelave kopij v lastnem laboratoriju traja že preko treh let; krstna predstava se bo vršila letošnjo jesen ob priliki velesejma, oziroma tujsko-prometne razstave. Investicije za ta film presegajo že preko 150.000 Din, kar pa ni v nikakem razmerju z vrednostjo, ki jo film predstavlja. Le nesebičnemu požrtvovanju posameznih članov je pripisati, da so bili stroški za izdelavo tega filma razmeroma tako nizki; nabava takega filma pri kakem kino-podjetju, kjer je treba honorirati vsako najmanjše delo, bi stalo, skromno računano, najmanj pol milijona dinarjev. S kolikimi težavami in zaprekami se je morala boriti filmska ekspedicija, naj služi kot primer, da je bilo za jedva par minut trajajočo sceno treba izvršiti po štirikrat dvodnevno turo; šele tedaj se je končno posrečilo posneti dotično pokrajino v pravi svetlobi.

Klub pripravlja tudi novo publikacijo, v kateri bodo zbrane vse znane prvenstvene ture v naših Alpah.

Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik: prof. Janko Ravnik; podpredsednik: ravnatelj Franjo Vilhar; tajnik I.: Milan Kham; tajnik II.: Danica Blatnik; blagajnik: Janko Košca; odborniki: Pavla Jesih, Franc Semlič, Joža Lipovec, Albin Kolb; namestniki: Milan Šporn, Paul Poljanec, Janez Česen; načelnik foto-odseka: Egon Planinšek; načelnik plezalnega odseka: Mirko Kajzelj.

Prvi vzponi v Savinjskih Alpah. Boris Režek in Vinko Modec sta izvršila sledeča prva vzpona:

1.) 24. maja t. l. sta preplezala severovzhodni raz Kalške Gore. Turo sta poudarila od vstopne točke pod Kokrskim sedlom v direktni smeri do markantnih pleč na sklonu raza, ki tu prehaja v zložnejšo, deloma grebensko formacijo. Plezanje je bilo zelo težko, skrajno izpostavljeno in je trajalo 6 ur.

2.) 25. maja t. l. sta preplezala južni raz Turske gore. Vstopila sta nad Zmavčarji na najnižji točki raza ter sledila skrajno izpostavljeni rezi do viška raza, ki ga loči od vrha markantna, črki U podobna škrbina. Zelo težko in radi krušljive skale nevarno plezanje je trajalo 5 ur.

Planinski koledar. Imam še precejšnje število koledarjev leta 1929. in odam izvod za 5 Din, ki se mi naj pošljejo v znamkah. Koledarski del je seveda neveljaven, a planinski del, posebno vodnik po vseh naših potih, je še prav tako poraben in aktualen kakor pred 2 letoma. Rotter Brunon, Maribor, Krekova 5.

Tiskovna pomota. V članku »Moja planinska hrana« na str. 136, 20. vrsta od zgoraj čitaj: »tako delo« (ne: »deco«).

Naše slike. — Triglavska stena. — Slika je izredno posrečen posnetek severne stene Triglava, kakor se vidi izpred Aljaževega Doma v Vratih. Je to ena najvišjih sten v srednji Evropi ter je postala znamenita radi svoje težavnosti daleč preko meje. Zahtevala je pa že tudi številne žrtve. Toda vkljub temu vedno bolj privlačuje plezalce in ravno zadnja leta so se plezalci kar zagnali v njo in iskali novih smerij. Steber, ki leži desno pod vrhom Triglava, deli steno v dve polovici, ki sta že na prvi pogled popolnoma različni. Dočim je leva polovica dokaj razčlenjena in razorana, pada desna polovica v navpičnih in gladkih stenah v dolino. Ta desna polovica je zadnja leta privabila najboljše domače, kakor tudi tuje plezalce. Radi mnogih neuspešnih poskusov je veljala že skoraj za neprehodno. Šele leta 1928. se je posrečilo Čopu Jožetu, Potočniku Mihi in dr. Tominšku Stanku, najti prehod iz nemške smeri v Črni Graben ter nato po desnem stebru na vrh. Imenovali so to smer »Gorenjsko smer« (gl. Pl. V. 1930., št. 1.). Na sliki je označena z — — — Glavni problem desnega dela stene je bil s tem rešen, kajti prav gornji del stebra je najtežavnejši. Prihodnje leto (1929.) sta preplezala Jesih Pavla in Gostiša Milan »Skalaško smer«, označeno z — — —, ki pride v zgornjem delu na »Gorenjsko smer«. Isto leto sta premagala severozapadni rob dr. Prusik in Szalay v smeri označeni z — — —. Leta 1930. pa so končno preplezali Čop, Potočnik in dr. Tominšek novo varijanto, ki veže »Skalaško smer« s severozapadnim robom. Na sliki je označena z A...B. Njen opis je bil v naši 5. številki, str. 104., zaključen.

VSEBINA: Dr. Jos. C. Oblak: V okrilju Visoke Tatere (str. 141). — Jos. Wester: Pismo s Trebeviča (str. 143). — Kotiček: Naša Svetogorska koča (str. 146). — Obzor in društvene vesti: Tovarišu Tonetu v spomin. Redni osrednji občni zbor (str. 148). Občni zbor Kranjske podružnice SPD (str. 153). Občni zbor Savinjske podružnice SPD (str. 155). Občni zbor zimsko-sportnega odseka SPD Maribor-Ruše (str. 156). Petletnica Mežiške podružnice »Peca«. XI. občni zbor turist. kluba »Skala« (str. 158). Prvi vzponi v Savinjskih Alpah (str. 159). Planinski koledar. — Naše slike (na prilogi): Triglavska stena; (v tekstu str. 148): Anton Guerra.

Za uredništvo odgovarja: Janko Mlakar, profesor v Ljubljani. — Izdajatelj: Slovensko Planinsko Društvo v Ljubljani; njegov predstavnik je dr. Fran Tominšek, odvetnik v Ljubljani. — Tisk tiskarne Makso Hrovatin v Ljubljani. (Priloge slik tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.)

»Planinski Vestnik« izhaja 12krat na leto in stane v tuzemstvu za celo leto Din 40.—, za inozemstvo Din 60.—. — Naroča, plačuje, reklamira se pri Osrednjem Odboru SPD v Ljubljani. Rokopisi, sploh spisi in poročila za natis se pošiljajo na naslov: Dr. Josip Tominšek, gimn. ravnatelj v Mariboru.

Visoka Tatra (Morsko oko)

Foto dr. Valery Goetel